

Mfv.II.10.733/2013/5.szám

A Kúria a Gellér és Bárányos Ügyvédi Iroda (ügyintéző dr. Gellér Balázs József ügyvéd) által képviselt felperesnek a ... jogtanácsos által képviselt alperes ellen szolgálati viszony jogellenes megszüntetésének megállapítása iránt a Fővárosi Munkaügyi Bíróságon 5.M.2815/2009. szám alatt megindított és másodfokon a Fővárosi Törvényszék 51.Mf.630.587/2013/3. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen a felperes által előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - a 2014. július 2-án megtartott nyilvános tárgyalás alapján - meghozta a következő

r é s z í t é l e t e t :

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 51.Mf.630.587/2013/3. számú ítéletét hatályon kívül helyezi, és a Fővárosi Munkaügyi Bíróság 5.M.2815/2009/37. számú részítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy tizenöt nap alatt fizessen meg a felperesnek 20.000 (húszezer) forint és 5400 (ötezer-négyszáz) forint áfa felülvizsgálati eljárási költséget.

A felülvizsgálati eljárás illetékét az állam viseli.

I n d o k o l á s

A megállapított tényállás szerint a felperes hivatásos szolgálati viszonyban 1995. június 15-től a Határőrségnél teljesített szolgálatot, utolsó kinevezése szerint Határőrség ... Osztályán, a ... Osztályon kiemelt főelőadó beosztásban. 2006. november 1-től kérelmére illetmény nélküli szabadságot engedélyeztek a részére, amely 2007. december 31-ig meghosszabbításra került.

A Határőrség és a Rendőrség integrációjával összefüggésben a felperessel 2007. november 29-én személyi elbeszélgetést folytattak, melynek során a felperes arra vonatkozóan kapott közlést, hogy a beosztás felajánlására az illetmény nélküli szabadság lejártát követően 2008. január 2-án kerül sor. A felperes

ezen alkalommal nyilatkozott arról, hogy „a Rendőrség állományába történő kinevezéséhez hozzájárul”. Tekintettel arra, hogy konkrét beosztás felajánlása nem történt meg, ezért a személyzeti elbeszélgetésen dönt annak elfogadásáról. Amennyiben a felajánlott beosztást nem fogadja el, a szolgálati viszonya felmentéssel megszüntetésre kerül. A felperest 2008. január 2-án szóban tájékoztatták arról, hogy a beosztásba helyezéseiig rendelkezési állományba kerül, erre vonatkozó ... számú parancs 2008. január 18-ai keltezéssel került kiadásra. E szerint a felperest a fegyveres erők hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény (Hszt.) 44. § (1) bekezdés b) pontja alapján a szolgálati viszonyának rendezéseiig rendelkezési állományba helyezték és egyúttal rendőr századossá nevezték ki.

A felperes szolgálati viszonya tárgyában 2008. december 19-én személyügyi egyeztetésre került sor, ahol az alperes ... Szolgálat vezetője közölte a felperessel, hogy az alperesnél nem biztosítanak részére beosztást és rendelkezési állományban sem tartható tovább. Ezt követően az alperes 2008. december 29-én kelt felmentéssel a Hszt. 56. § (1) bekezdésének b) pontjára hivatkozva a felperes szolgálati viszonyát 2009. június 1-jei hatállyal megszüntette. Ennek indokolása szerint a Határőrség és a Rendőrség integrációja következtében szolgálati beosztása megszűnt, és részére végzettségének, képzettségének és rendfokozatának megfelelő beosztás nem biztosítható.

A felperes szolgálati panasza elutasítását követően előterjesztett keresetében a felmentése jogellenességének megállapítását, továbbfoglalkoztatását és elmaradt illetménye megfizetését kérte. Hivatkozása szerint a felmentés indoka nem valós és okszerű, ezért sérti a Hszt. 56. § (8) bekezdését. Emellett a felperes az alperes rendeltetésellenes joggyakorlására és az egyenlő bánásmód követelményének megsértésére is hivatkozott.

A Fővárosi Munkaügyi Bíróság 5.M.2815/2009/37. számú rész-ítéletével megállapította, hogy az alperesi felmentés jogellenes, és kötelezte az alperest, hogy a felperest kiemelt főelőadóként „T/V” (helyesen I/V) beosztásban foglalkoztassa tovább.

A munkaügyi bíróság megállapította, hogy a felperesnek 2008. december 29-én - éppen a rendelkezési állományba helyezése okán - nem volt olyan tényleges beosztása, amelynek a megszűnésére az alperes megalapozottan hivatkozhat, ezért a felmentés indokolása nem valós. Amennyiben pedig a 2007. január 1-jét megelőzően betöltött felperesi beosztást tekintette az alperes megszűntnek, ez esetben a felmentés indokolása nem okszerű.

A munkaügyi bíróság ítélete indokolásában azt is kifejtette, hogy a 8/2007.(OT.27) ORFK-HÖR együttes rendelet a Rendőrség és a

Határőrség integrációjáról, valamint az ezzel összefüggő szervezeti változások kapcsán végrehajtandó humán-igazgatási feladatokról szól, mely szerint a felperes részére a Rendőrség állományában kellett volna beosztást felajánlani, melyre nem került sor. A perbeli tanúvallomások szerint a felajánlás a felperessel szemben folyamatban lévő büntetőeljárás miatt maradt el, amely eljárásról a felperes írásos feljegyzésben tájékoztatást adott. Ezen eljárással összefüggésben azonban a felperessel szemben sem fegyelmi, sem méltatlansági eljárás nem indult, így semmiféle jogi alapja nem lehetett a felajánlás elmaradásának. Minthogy az alperes jogellenesen szüntette meg a felperes szolgálati viszonyát, a hivatásos állomány tagját a Hszt. 197. § (1)-(2) bekezdése értelmében olyan helyzetbe kell hozni, mintha a szolgálati viszony meg sem szűnt volna.

Az alperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Törvényszék 51.Mf.630.587/2013/3. számú ítéletével az elsőfokú bíróság részítéletét közbenső ítéletnek tekintette, azt megváltoztatta és a felperes keresetét elutasította.

A másodfokú bíróság a tényállás köréből kiemelte, miszerint a felperes már a 2007. november 29-én folytatott személyügyi elbeszélgetés időpontjában rendelkezési állományban volt, így megállapítható, hogy már a Határőrségnél sem töltött be szolgálati beosztást.

A másodfokú bíróság jogi álláspontja szerint az alperes felmentő intézkedése ténylegesen az integrációt követő, a Hszt. 2. § t) pontja szerinti átszervezéssel függött össze. Az alperes az átszervezéskor felmentéssel nem szüntette meg a felperes jogviszonyát, hanem a felperest a Hszt. 44. § (1) bekezdés b) pontja alapján rendelkezési állományba helyezte, amelyet annak maximális időtartamára fenntartott. Az alperes a Hszt. 44. § (1) bekezdés b) pontja szerint, jogszabályi követelményként helyezte a felperest egy évig rendelkezési állományba. Tekintettel arra, hogy a jogszabályban rögzített egy éves időtartam - amely alatt a felperes részére az alperes beosztást biztosítani nem tudott - lejárt, ezért jogszerűen került sor a szolgálati viszonya megszüntetésére.

A másodfokú bíróság nem a felmentés indokának vizsgálata körében értékelte azt a tényt, hogy 2008. december 19-én, a felperes szolgálati viszonyának rendezése tárgyában tartott megbeszélésről felvett jegyzőkönyvre, ... dandártábornok azt a megjegyzést rögzítette, hogy „A folyamatban lévő büntetőeljárás tárgyi súlyára, vádlotti minőségére tekintettel beosztást nem tudunk felajánlani.” A másodfokú bíróság szerint a feljegyzést készítő előjáró véleménye közömbös, mivel a felperes felett nem gyakorolt munkáltatói jogkört, a felperes jogviszonya megszüntetésére pedig

nem is a büntetőeljárás miatt és annak okán, hanem átszervezés miatt és annak indokával került sor.

A másodfokú bíróság tévesnek találta az elsőfokú bíróságnak azt a jogkövetkeztetését, hogy a 8/2007.(OT.27.) ORFK-HÖR együttes rendelet alapján kötelező lett volna a felperes részére a Rendőrség állományában beosztást felajánlani. E rendelet csupán a két szerv között, egyes végrehajtási kérdések rendezésére létrejött megállapodásnak minősül, amely kötelező jogszabályi erővel nem bír, a munkáltatónak ennek alapján beosztás felajánlási kötelezettsége nem volt.

A jogerős ítélet ellen a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, melyben annak hatályon kívül helyezését és az elsőfokú részítélet helybenhagyását, az alperes felülvizsgálati eljárás költségében való marasztalását kérte.

A felperes jogszabálysértésként a Hszt. 56. § (1) bekezdés b) pontja, 56. § (8) bekezdése, valamint a Pp. 206. § (1) bekezdés és 221. § (1) bekezdés megsértésére hivatkozott.

Érvelése szerint a perben azt kellett vizsgálni, hogy az integráció következtében megszűnt-e a beosztása, illetve, hogy valóban ez volt-e a felmentés indoka. A másodfokú bíróság megállapítása szerint is a Határőrségnél sem töltött szolgálati beosztást, így az nem szűnhetett meg az integráció következtében. Mivel a Rendőrség állományába történő kinevezéséhez hozzájárult, az alperesnek részére a Rendőrség állományában kellett volna beosztást felajánlani, amely következik a 8/2007.(OT.27.) ORFK-HÖR együttes rendeletből. A továbbfoglalkoztatási kötelezettséget bizonyítja továbbá ... miniszter 2007. november 16-án kelt, B. J.-hez, a ... parancsnokához címzett levele is, valamint ... perbeli tanúvallomása.

A felperes szerint az alperes nyilatkozatai és Cs. O. tanúvallomása alapján az is bizonyított, hogy nem valós a felmentés azon indokolása, miszerint felperes részére „képzettségének, végzettségének és rendfokozatának megfelelő beosztás nem biztosítható.”

A felperes érvelése szerint a felmentésének nem az átszervezés volt a valódi oka, melyet nyilvánvaló tesz, hogy 2007. november 29-én lefolytatott személyi elbeszélgetésen azt közölték vele, hogy a beosztás felajánlására az illetmény nélküli szabadság lejártát követően 2008. január 2-án kerül sor, majd az alperes felmentés helyett rendelkezési állományba helyezte. A lefolytatott bizonyítási eljárás alapján kétséget kizáróan megállapítható volt a felperes szerint, hogy a felmentésének valójában az ellene folyamatban lévő büntetőeljárás volt az oka. Ezt bizonyítja Cs. O.

tanúvallomása, valamint a 2008. december 19-én a szolgálati viszonyának rendezése tárgyában tartott megbeszéléséről felvett jegyzőkönyvre ... dandártábornok által tett megjegyzés. A felperes szerint érthetetlen, hogy a másodfokú bíróság e feljegyzést nem a felmentés indokának vizsgálata körében értékelte, noha ... az ... Szolgálat vezetője volt, és a feljegyzésből kitűnően az ORFK vezetője hatalmazta fel a személyzeti beszélgetés lefolytatására, ... nyilatkozatait az országos rendőrfőkapitány megbízásából tette, így az általa leírtak az ... hivatalos álláspontjának minősülnek. Mindemellett a felperes szolgálati panaszát elutasító határozatban közölték vele, hogy a „döntésnél figyelemmel voltak a panaszos ellen folyamatban lévő büntetőeljárásra is”.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte.

A felülvizsgálati kérelem a következők szerint alapos.

Az eljáró bíróságok a tényállás alapján eltérő jogkövetkeztetést vontak le arra vonatkozóan, hogy a felperesi felmentés indokolása megfelel-e a Hszt. 56. § (8) bekezdésében előírt törvényi feltételeknek.

Az alperes a 2008. december 29-én kelt felmentést a Hszt. 53. § c) pontjára, és 56. § (1) bekezdés b) pontjára alapítva azzal indokolta, hogy Határőrség és a Rendőrség integrációja következtében a felperes szolgálati beosztása megszűnt, és részére végzettségének, képzettségének és a rendfokozatának megfelelő beosztás nem biztosítható.

A munkaügyi bíróság megállapította, hogy a felperesnek a rendelkezési állományba helyezés okán nem volt olyan tényleges beosztása, amelynek megszűnésére az alperes a felmentésben megalapozottan hivatkozhatott. E lényeges körülményt a másodfokú bíróság is megerősítette, de érdemi döntése alátámasztásaként ítélete indokolásában kiemelte, miszerint a felperes már azt megelőzően is rendelkezési állományban volt, hogy a Rendőrség állományába történt kinevezéséhez hozzájárult, a Határőrségnél sem töltött be szolgálati beosztást. Perdöntő körülményként értékelte az integrációt követő, nem vitatott átszervezés tényét, valamint azt, hogy az alperesnek nem volt beosztás felajánlására vonatkozó jogszabályi kötelezettsége.

A Kúria a munkaügyi bíróság jogi álláspontjával értett egyet.

Mivel a felperes 2006. november 1-től illetmény nélküli szabadsága miatt, majd 2008. január 2-től a Hszt. 44. § (1) bekezdés b) pontja alapján rendelkezési állományban volt, 2008. december 29-én a szolgálati beosztása megszűnésével indokolt felmentése nem minősül

okszerűnek akkor sem, ha a 2006. november 1-je előtt az általa betöltött kiemelt főelőadó beosztás átszervezés miatt megszűnt. Ténykérdés azonban, hogy emiatt a felperes jogviszonya nem került 2007-ben felmentéssel megszüntetésre. A 2007. november 29-én és 2008. január 2-án lefolytatott személyi beszélgetés tartalma alátámasztja a felperes perbeli tanúvallomásokkal is igazolt állítását, miszerint csak annak került megszüntetésre a szolgálati viszonya, aki a Rendőrség állományába történő kinevezéséhez nem járult hozzá, vagy a számára felajánlott beosztást nem fogadta el, a 8/2007.(OT.27.) ORFK-HÖR együttes rendelet alapján a hivatásos állomány Rendőrséghez átkerült valamennyi tagjának továbbfoglalkoztatását, beosztásba helyezését tervezték, „központi státusz-gazdálkodással”, „szükség esetén eltérő státuszban vagy más rendőri szerv státuszának felhasználásával”.

A perbeli időszakban - a korábbi és a későbbi szabályozással ellentétben - a Hszt. valóban nem írta elő másik szolgálati beosztás felajánlásának kötelezettségét a Hszt. 56. § (1) bekezdés b) pontjára alapított felmentés esetén. Az előbbieket mellett azonban a perben lényeges körülmény, hogy az alperes 2007. november 29-én azt közölte a felperessel, hogy a beosztás felajánlására az illetmény nélküli szabadsága lejártát követően 2008. január 2-án kerül sor, 2008. január 2-án pedig a Hszt. 44. § (1) bekezdés b) pontja alapján rendelkezési állományba helyezte, ezzel intézkedésével az adott esetben a felperest kétséget kizáróan „más beosztásba tervezte”.

Mindemellett - noha a beosztás felajánlására törvényi kötelezettsége nem volt - a felmentést azzal is indokolta, hogy részére végzettségének, képzettségének és rendfokozatának megfelelő beosztás nem volt biztosítható, ezért - az alperes korábbi vállalására is figyelemmel - a perben ennek valósága bizonyítására is szükség volt, amely az alperes érdekében állt, ezért a bizonyítatlanság hiánya az alperes terhére esik [Pp. 164. § (1) bekezdés].

E körben helytállóan hivatkozott a felperes arra, hogy a perbeli bizonyítékok Pp. 206. § (1) bekezdésének megfelelő mérlegelése épp azt támasztják alá, hogy megfelelő beosztás biztosítása a vele szemben indult büntetőeljárás miatt maradt el, amely eljárással összefüggésben sem fegyelmi, sem méltatlansági eljárás vele szemben nem indult.

Mindezekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (4) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte, és a munkaügyi bíróság részítéletét helybenhagyta.

A pervesztes alperest kötelezte a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján a felperes felülvizsgálati eljárásban felmerült költsége

megfizetésére, míg a felülvizsgálati eljárás illetékét a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14. §-a értelmében az állam viseli.

Budapest, 2014. július 2.

Dr. Stark Marianna s.k. a tanács elnöke, előadó bíró, Szolnokiné dr. Csernay Krisztina s.k. bíró, Sipőczné dr. Tánczos Rita s.k. bíró

A kiadmány hiteléül:

bírószági tisztviselő